

Tio punkter för god miljöhänsyn vid slutavverkning

- 1 Avverka inte och undvik körskador på **impediment**.
- 2 Lämna all **död ved**. Ställ flera hänsynsstubbar (1,3 m höga) runt grövre, äldre död ved.
- 3 Skapa minst 3 **högstubbar** per hektar av levande, grövre träd¹. Ställ främst i kanter. Trädslagsfördelningen ska likna traktens. Asp och björk ska vara överrepresenterade, men normalt görs inte högstubbar av sålg.
- 4 Lämna *alla* **naturvärdesträd**. Om de avverkas av misstag lämnas rotstocken eller om möjligt hela trädet i skogen.
- 5 Lämna i genomsnitt minst 10 **utvecklingsträd**² per hektar. Träden ska vara minst 15 cm i brösthöjd. De lämnas inom hänsyn samt i trädgrupper. På trakter med lite hänsyn ställs flera eller större trädgrupper för att lämna rätt antal utvecklingsträd.
- 6 Undvik stora **kala ytor**. Ställ trädgrupper med minst 10 utvecklingsträd. Högst enstaka granar¹ får ingå i gruppen. Lämna 1 grupp för varje 3 hektar avverkad yta, även i skärmar.
- 7 Variera bredden på **kantzoner** efter markfuktighet och naturvärden i zonen och det som ska skyddas. Lämna allt löv inom 10 m från sjöar och vattendrag. Lämna allt grövre löv inom ca 10 m från våtmarker, eller där det finns ett stort inslag av löv. Beakta alltid risk för körskador.
- 8 **Plockhugg** i kantzoner och hänsynsytor enligt direktiv.
- 9 Förebygg **körskador** genom god planering. Risa basvägar där det är anvisat eller behövs för att undvika körskador. Lägga ut broar, kavla eller risa i känsliga passager. Körskador får inte leda till att slam rinner ut i vattendrag eller sjöar. Körskador får inte förekomma nära (<10 m) eller i utströmningsområden (sumpskog med ytligt markvatten) som ligger i direkt anslutning till vattendrag eller sjö. De får inte heller förekomma nära urbandade/ markerade fuktiga hänsynsytor eller kantzoner mot myr. Diken ska passeras utan att de skadas.
- 10 Hugg fri **kultur- och fornlämningar**, inklusive eventuella fornlämningsområden. Kör inte sönder och risa inte ned. Lämna inga gagnvirkesträd på eller intill lämningen. Markera lämningar med flera hänsynsstubbar (1,3 m höga) runt om, ca 2-5 m utanför lämningens yttergräns, om inte större avstånd anvisats. Vid fornlämningsområden ska områdets gräns dessutom markeras med flera hänsynsstubbar. Vid osäkerhet ska Skogsstyrelsen eller länsstyrelsen tillfrågas.

¹ Gäller inte naturvärdesträd, som alltid ska lämnas.

² Kallades tidigare evighetsträd. Utvecklingsträd ska vara stormfasta och kunna utvecklas till grova, gamla naturvärdesträd.

Vid tydligt inslag av något av följande:

- Naturvärdesträd
- Torrakor av gamla, grova träd
- Gamla lågor eller naturliga högstubbar

Stoppa avverkningen och kontakta arbetsledningen!

